

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

एम. ए. मराठी

प्रथम वर्ष

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

सत्र - २

विषय : प्राचीन गद्य-पद्य (श्लोक केकावली आणि आज्ञापत्र) (MDS-२०१)

दि. २०/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १. कोणतेही ५ प्रश्न सोडवा

२. सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत

३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नक्रमांक लिहावा.

प्र. १. पंडिती परंपरेतील प्रमुख पंडित कवी रघुनाथ पंडित यांच्या वाङ्मयीन कर्तृत्वाचा परामर्श घ्या.

प्र. २. पंडिती कवी मोरोपंत लिखित 'विविध रामायणे' यांचा थोडक्यात परिचय करून घ्या.

प्र. ३. 'केकावली' म्हणजे मोरोपंतांनी परमेश्वर भेटीसाठी उत्कटतेने घातलेली साद आहे – या विधानाची चर्चा करा.

प्र. ४. 'आज्ञापत्रा' चा काळ आणि कर्ता या विषयीच्या मत-मतांतरांचा परामर्श घ्या.

प्र. ५. 'आज्ञापत्रा' तून शिवाजी महाराजांच्या अर्थव्यवस्थेविषयीचे कोणते विशेष प्रकट होतात ते लिहा.

प्र. ६. 'केकावली' ची स्तोत्ररूपता आणि संवादमयता यांचे सोदाहरण विवेचन करा.

प्र. ७. 'आज्ञापत्र' लिहिण्यामागची प्रेरणा थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र. ८. 'परखड विचार आणि सूत्रबद्ध अभिव्यक्ती यामुळे आज्ञापत्र संस्मरणीय झाले आहे' – या विधानची चर्चा करा.

प्र. ९. 'आज्ञापत्रा' तून व्यक्त होणारे अधिकाऱ्यांनी व राजाने पाळावयाचे विधिनिषेध स्पष्ट करा.

प्र. १०. टिपा लिहा. (कोणत्याही २)

१. रघुनाथ पंडित

२. 'केकावली' तील कल्पनाविलास

३. बखरींचा उगम

४. 'आज्ञापत्रा' चे शैलीविशेष